

Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği: Üniversite Öğrencileri İçin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Attitudes Towards Sports Coaching Profession Scale: Validity and Reliability Study for University Students

İhsan SARI^a,
Yusuf BULUT^{???}

^aAntrenörlük Eğitimi Bölümü,
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Sporda Psiko-Sosyal Alanlar,
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi,
Sakarya, TÜRKİYE

Received: 07 Jul 2019
Received in revised form: 27 Oct 2019
Accepted: 04 Nov 2019
Available online: 22 Nov 2019

Correspondence:
İhsan SARI
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi,
Antrenörlük Eğitimi Bölümü,
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Sporda Psiko-Sosyal Alanlar, Sakarya,
TÜRKİYE/TURKEY
sarihsan@yahoo.com

ÖZET Amaç: Bu araştırmanın amacı, Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesidir. İkinci amaç ise antrenörlük mesleğine yönelik tutumun belirlenmesi ve bazı sosyo-demografik özelliklere göre incelenmesidir. **Gereç ve Yöntemler:** Bu araştırmaya 96 erkek ($X_{yaş}=22.14\pm 4.05$) ve 28 kadın ($X_{yaş}=21.11\pm 1.91$) olmak üzere toplam 124 Spor Bilimleri Fakültesi antrenörlük eğitimi bölümü öğrencisi katılmıştır. Katılımcılara kişisel bilgi formu ve Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği AMOS 20 programında doğrulayıcı faktör analizi ile değerlendirilmiştir. Ayrıca, yakınsak geçerlik için AVE (Average variance extracted), güvenilirlik için ise kompozit güvenilirlik ve Cronbach alfa değerleri hesaplanmıştır. Sosyo-demografik özelliklere göre yapılan analizlerde ise SPSS 17 programında bağımsız gruplarda t-testi ve ANOVA analizleri kullanılmıştır. **Bulgular:** Doğrulayıcı faktör analizi sonucu ölçeğin 15 maddeli ve 3 faktörlü yapısının kabul edilebilir uyum değerlerine sahip olduğu tespit edilmiştir [CFI=.95, NFI=.90, NNFI=.94, X2/SD=1.66, RMSA=.073]. Cronbach alfa katsayılarının .77-.92, arasında olduğu belirlenirken kompozit güvenilirlik katsayıları ise .73-.92 arasındadır. AVE değerleri ise .48-.65 arasında bulunmuştur. Cinsiyet, aktif spor yapma durumu, ailede spor yapan birisi olması ve milli sporcu olma durumuna göre ise antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p>.05$). Formasyon alma durumu ve sınıf düzeyine göre yapılan analizlerde ise anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$). **Sonuç:** Sonuç olarak Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin üniversite öğrencilerinde geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca antrenörlük mesleğine yönelik tutum bazı sosyo-demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör; antrenörlük mesleği; tutum; aday antrenör, ölçek

ABSTRACT Objective: The aim of this research was to test validity and reliability of Attitudes Scale for High School Students towards Coaching Job in a university student sample. The second aim was to determine the participants' attitude towards sports coaching and to investigate it according to some socio-demographic variables. **Material and Methods:** A total of 124 candidate sports coaches from Faculty of Sports Sciences, Department of Sports Coaching Education, including 96 males ($M_{age}=22.14\pm 4.05$) and 28 females ($M_{age}=21.11\pm 1.91$), participated in the study. Personal information form and Attitudes Scale for High School Students towards Coaching Job were applied to the participants. Factor structure of the scale in the sample group was evaluated by confirmatory factor analysis (CFA) in AMOS 20 software. Also, AVE for convergent validity as well as composite reliability coefficients and Cronbach's alpha values for reliability were calculated. The investigations according to socio-demographic variables were carried out by independent samples t-test and ANOVA in SPSS 17. **Results:** It was determined according to the result of CFA that the factor structure of 15 items with 3 sub-dimensions has the acceptable model fit indices [CFI=.95, NFI=.90, NNFI=.94, X2/df=1.66, RMSA=.073]. Cronbach's alpha coefficients ranged between .77-.92 and composite reliability coefficients were between .73-.92. AVE values were found to be between .48-.65. It was also determined that there was no significant difference in the attitude scores towards sports coaching profession according to gender, the status of practicing sports actively, having a sportsman in the family and being a national athlete ($p>.05$). Analysis according to class level and receiving pedagogical formation training revealed that there was a significant difference ($p<.05$). **Conclusion:** Attitudes towards Sports Coaching Profession Scale is a valid and reliable measurement tool that can be used in university students. It was also determined that participants' attitudes towards sports coaching profession differed according to some socio-demographic variables.

Antrenörler sporcuların hedeflerine ulaşmalarında en önemli etkenler arasındadır. Bu nedenle antrenörlük üzerine birçok araştırma yapılarak etkili bir antrenörün nasıl olması gerektiği ortaya koyulmuş ve antrenörün farklı özellikleri detaylı olarak açıklanmıştır.¹ Bireylerin bir konu hakkındaki tutumları onların bu konu ile ilgili olan davranışlarını etkiler. Bireylerin tutumları, onların sahip oldukları bilgileri ve bu bilgileri yorumlama şekillerine etki ederek davranışlarına yön verir.² Bu nedenle, antrenörlerin antrenörlük mesleğine yönelik olumlu veya olumsuz bir tutuma sahip olmalarının da mesleklerini yaparken ortaya koyacağı davranışları etkileyebileceği söylenebilir. Genel olarak bakıldığında tutum, davranış bilimlerinin anahtar kavramlarından biridir.³ Tutum; bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine dayanarak birleştirdiği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepkidir.³ Bireylerin tutum ve davranışı, genelde onların ele aldığı bir nesneye, bir duruma ya da olaya karşı olan olumlu veya olumsuz tavrı olarak kabul edilir.⁴ Tutum bireylerin mesleklerine yönelik ise bu kavram mesleki tutum olarak tanımlanmıştır. Mesleki tutum; mesleki yeterlilik algılarını ve meslekteki başarıları etkileyen önemli bir husustur.⁵ Örneğin, bir mesleğe yönelecek olan kişilerde gözlenebilecek tutumlar incelendiğinde bunların; kişisel özellikleri ve meslek arasında bir uyumun bilincine varmak, mesleğine karşı önlenemez bir içsel yaklaşım duyarak ve özellikleri açısından mesleğini çekici bulmak gibi tutumlar olduğu belirtilmiştir.⁶ İfade edilen bu olumlu tutumlar bireylerin mesleklerinde daha olumlu deneyimler yaşamasına neden olabilir.

Yukarıda ifade edildiği şekilde, antrenörlerin de mesleklerine karşı olumlu bir tutuma sahip olmaları onların kişisel gelişimlerini uygun bir şekilde sürdürmelerini, mesleki sorumluluklarını gereğince yerine getirebilmelerini ve spor bilimleri alanında hızla gelişen bilimsel yöntemlere hâkim olmalarını sağlarken bilgi ve birikimlerini sporcularına ustaca aktarmalarını kolaylaştırabilir. Bu alandaki araştırmalar bir mesleğe yönelik olan tutumun birçok unsur tarafından etkilenebileceğini

ortaya koymaktadır.⁷⁻⁹ Örneğin, antrenörlerin ve antrenör adaylarının tutum ve davranışlarının spor branşına, sporcunun yaş, cinsiyet ve eğitim durumları gibi kişisel özelliklere göre farklılık gösterebileceğine değinilmiştir.¹⁰ Ulusal alan yazın incelendiğinde antrenörlerin/antrenör adaylarının mesleklerine yönelik tutumları ile ilgili bir araştırmanın olmadığı fakat diğer mesleklere yönelik tutumların Türk örneklemelerde incelendiği görülmektedir. Örneğin öğretmenler/öğretmen adayları, açılış adayları, din görevlileri ve hemşirelerin mesleki tutumlarının incelendiği tespit edilmiştir.¹¹⁻¹⁵ Uluslararası alan yazında birçok farklı mesleğe yönelik tutumun incelenmesinin yanında, antrenörlük mesleğine yönelik tutum ile ilgili sınırlı sayıda araştırmanın olduğu görülmüştür.^{16,17} Örneğin Sagas ve ark., antrenörlük mesleğine yönelik tutumu incelemişlerdir.¹⁸ Al-Emadi ve ark., ise 2018 yılında gerçekleştirdikleri araştırmada bireylerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını ölçmek amacı ile bir ölçme aracı geliştirmiştir.¹⁹ Moran-Miller ve Flores, araştırmalarında kadın sporcuların antrenörlük mesleğine ilgisini ele almıştır.²⁰ Cunningham ve Singer ise Amerikalı üniversite sporcularında etnik azınlıktaki bireylerin antrenörlük mesleğine yönelmeleri ve bu bireylerin antrenörlük mesleği ile ilgili algıları hakkında bir araştırma gerçekleştirerek bu konuya sporcular arasındaki etnik azınlıklar çerçevesinden yaklaşmıştır.²¹ Clopton'un çalışmasında ise kadın ve erkek sporcuların antrenörlük mesleğine yönelik algıları karşılaştırılmıştır.²²

Bireylerin kişisel özellikleri ve mesleklerine yönelik tutumlarının ilişkisini ortaya koyan çalışmalar incelendiğinde bazı özelliklerin bireylerin mesleklerine yönelik tutumlarını etkilediği görülmektedir. Örneğin cinsiyetin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda önemli bir değişken olduğu ifade edilmektedir.^{12,23} Yapılan çalışmalarda dünyanın her yerinde dereceleri farklı da olsa kadınların çalışma hayatında birçok sorunla karşılaştıkları belirtilmiştir. Bu sorunların başında cinsiyete dayalı mesleki ayrımcılık konusu ile ilgili sorunlar gelmektedir.²⁴ Kadına yönelik bu cinsiyet ayrımcılığı sorununu antrenörlük mesleğinde de görmek mümkündür. İlgili araştırmalar kadınların

antrenörlük mesleğini yaparken, alandaki eril yapının engel teşkil ettiğini, kadınlarla ilgili genel yargıların olumsuz rol oynadığını, kadın antrenörlerin kadınlığa ve anneliğe atfedilen görevlerle sınırlandırıldıklarını göstermektedir.²⁵ Bu sorunun kadın antrenörlerin veya kadın antrenör adaylarının mesleğe yönelik tutumuna olumsuz yönde etki edebileceği ve bu nedenle kadınların erkeklere göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının daha olumsuz olabileceği öngörülebilir.

Cinsiyet dışında antrenör adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını etkileyebilecek bir diğer unsur antrenörlerin mesleki istihdam durumudur. Toplumun sportif faaliyetlere yönlendirilebilmesi, beden eğitimi ve spor alanında eğitim almış bireylerin sektördeki istihdamları ile ilişkilidir.²⁶ Fakat spor, fitness ve antrenörlük alanında bireylerin istihdamlarında ve çalışma şartlarında sorunlar olduğu araştırmalarda ortaya koyulmuştur.²⁷⁻²⁹

Antrenör adayları ileride Türkiye’de spora yönelebilecek önemli kişilerdendirler. Bu bireylerin sportif anlamda birçok konudaki tutumları üniversitelerin Antrenörlük Eğitimi Bölümlerinde şekillenmektedir. Ülkemizdeki antrenörlerin ve antrenör adaylarının mesleklerini verimli bir şekilde yapabilmeleri için bu bireylerin dahil olduğu eğitim öğretim süreçlerinin kaliteli olması sağlanmalıdır. Böylece lisans düzeyindeki antrenörlük bölümü öğrencileri eğitimlerini ideal şekilde tamamlayarak mesleklerinde başarılı birer antrenör olabilirler.³⁰ Lisans düzeyindeki antrenörlük bölümlerinde okuyan antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını etkileyebilecek faktörlerin başında eğitim gördükleri bölümlerinin eğitim-öğretim kalitesi gelmektedir. Bu sürecin kaliteli olması daha iyi bireylerin yetişmesini sağlamaktadır.³¹ Bu kalitenin sağlanmasında ise öğretim elemanları ve üniversitelerdeki birçok farklı unsurun etkisi bulunmaktadır.³²

Yukarıda açıklamalardan yola çıkarak antrenörlük mesleğine yönelik tutum antrenörlük için önemli bir konu olduğu söylenebilir. Ayrıca cinsiyet, mesleğin istihdam durumu, antrenör olarak çalışacak alanlardaki çalışma koşulları ve eğitim kalitesi gibi özelliklerin bireylerin antrenörlük

mesleğine yönelik tutumlarını etkileyebileceği düşünülebilir. Dahası, ulusal ve uluslararası alan yazın incelendiğinde antrenörlük mesleğine yönelik tutum ile ilgili sınırlı sayıda araştırma olduğu görülmektedir.^{18,19,33} Bu nedenle, bu araştırmanın amacı, Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği’nin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesidir. İkinci amaç ise antrenörlük mesleğine yönelik tutumun belirlenmesi ve bazı sosyo-demografik özelliklere göre incelenmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

KATILIMCILAR

Bu araştırmaya 96 erkek ($X_{yaş}=22.14±4.05$) ve 28 kadın ($X_{yaş}=21.11±1.91$) olmak üzere toplam 124 ($X_{yaş}=21.90±3.70$) Spor Bilimleri Fakültesi antrenörlük eğitimi bölümü öğrencisi katılmıştır. Araştırma grubundaki 34 kişi 1. sınıf, 32 kişi 2. Sınıf, 25 kişi 3. Sınıf ve 33 kişi ise 4. sınıf öğrencisi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların 62’si (%50) aktif olarak bir sporla ilgilendiğini belirtirken geri kalan 62 (%50) kişi aktif olarak herhangi bir spor dalını yapmadıklarını ifade etmişlerdir. Ailesinde spor yapan herhangi birisi olduğunu belirtenler 72 (%5.1) kişi bulunurken 52 (%41.9) kişi ise ailesinde herhangi birisinin spor yapmadığını belirtmiştir. Katılımcıların 103’ü (%83.1) formasyon almakta olduğunu ya da alma planının olduğunu belirtirken 21 kişi (%16.9) formasyon almayı düşünmediğini belirtmiştir. Milli sporculuk durumu değerlendirildiğinde 43 (%34.7) öğrencinin milli sporcu olduğu 81 (%65.3) kişinin ise milli sporcu olmadığı görülmüştür. Toplam 5 (%4) öğrenci spor lisesi çıkışlıyken 119 (%96) kişi ise spor lisesi dışındaki lise türlerinden mezun olmuşlardır.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgi formu bulunmaktadır. İkinci bölümde ise antrenörlük mesleğine yönelik tutum ölçeği bulunmaktadır.

Kişisel bilgi formu: Bu bölümde katılımcıların antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarına etki edebilecek kişisel faktörlerin belirlenmesi amacı ile bazı yaş, cinsiyet, branş gibi kişisel bilgiler sorulmuştur.

Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği: Katılımcıların antrenörlük mesleğine yönelik tutumları Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Bu ölçek Turğut, Sural ve Kan tarafından lise öğrencileri için geliştirilmiştir.³³ Ölçekte 15 madde bulunmaktadır. Bu ölçek beşli Likert türü bir ölçektir. Ölçekte üç alt boyutu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar sevgi, ilgi ve olumsuz tutum alt boyutlarından oluşmaktadır. Sevgi boyutu antrenörlük mesleğine yönelik sevgi içerikli tutumu ölçmektedir (Örnek madde: *Benim için uygun olan mesleğin antrenörlük olduğuna inanıyorum*). İlgi boyutu ise antrenörlük mesleğine yönelik ilgi içerikli tutum ifadelerini kapsamakta ve bu ilgi içerikli tutumu ölçmektedir (Örnek madde: *Antrenörlerle ilgili her şey ilgimi çeker*). Üçüncü faktör ise olumsuz tutum boyutudur ve antrenörlük mesleğine yönelik olumsuz tutumu ölçmektedir (Örnek madde: *Antrenörlerin fikirlerini değerli bulmam*). Üç alt ölçekte de yüksek puan olumlu tutumu ifade ederken düşük puan olumsuz bir tutumu ifade etmektedir. Bu durum olumsuz tutum alt boyutu içinde aynıdır. Olumsuz tutum boyutundaki yüksek puan olumlu tutumu belirtirken düşük puan olumsuz tutumu ifade etmektedir. Orijinal ölçek 366 lise öğrencisinde geliştirilmiştir.³³ Bu araştırma için ölçek antrenörlük bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Ölçekte sadece lise öğrencilerine özel olarak kullanılabilir ve bu yönde ifadeler içeren bir madde bulunmamaktadır. Bu araştırmanın birinci amacı kapsamında ölçeğin antrenör adayları için geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiş sonrasında ise diğer analizler yapılmıştır.

VERİLERİN ELDE EDİLMESİ

Ölçeği geliştiren yazarlardan izin alındıktan sonra, bu çalışmada kullanılan veriler öğrencilere yüz yüze ortamda elde edilmiştir. Ayrıca, araştırma için etik kurul onayı alınmıştır. Bu araştırma Helsinki Deklarasyonu Prensipleri'ne uygun olarak yapılmıştır. Veri toplama sürecinde, çalışmanın amacı katılımcılara aktarıldıktan sonra araştırmaya katılmaları istenmiştir.

VERİLERİN ANALİZİ

Elde edilen veriler SPSS 17.0 paket programına aktarıldıktan sonra herhangi bir hatalı veri girişi olmaması açısından frekans analizi ile kontrol edilmiştir. Hatalı veri girişi olmadığına karar verildikten sonra kayıp değerler incelenmiştir. Tespit edilen küçük orandaki kayıp değerler veri ortalaması ile tamamlanmıştır. Bu işlemten sonra basıklık ve çarpıklık değerleri incelenerek verinin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir.

Bu araştırmanın birinci amacı doğrultusunda, ölçeğin doğrulayıcı faktör analizinde AMOS 20 programı kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi ile ölçeğin bu araştırma grubu için yapı geçerliği test edilmiştir. Elde edilen modelin uygunluğu CFI, NFI, NNFI, X^2/SD ve RMSA değerleri ile yorumlanmıştır. Ayrıca, yakınsak geçerlik için AVE (Average variance extracted-ortalama varyans değeri), güvenilirlik için ise kompozit güvenilirlik ve Cronbach alfa değerleri hesaplanmıştır.

Araştırmanın ikinci amacı olan antrenörlük mesleğine yönelik tutumun belirlenmesi ve sosyodemografik özellikler açısından incelenmesi doğrultusunda tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi (iki grup arasındaki karşılaştırmalarda) ve ANOVA (sınıf düzeyine göre yapılan analizlerde) kullanılmıştır. ANOVA analizinde anlamlı farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacı ile ise Tukey testi uygulanmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

DOĞRULAYICI FAKTÖR ANALİZİNE YÖNELİK BULGULAR

Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin bu araştırmanın örneklem grubu için uygunluğu doğrulayıcı faktör analizi ile değerlendirilmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucu ölçeğin 15 maddeli ve 3 faktörlü yapısı doğrulanmıştır [CFI=.95, NFI=.90, NNFI=.94, $X^2/SD=1.73$, RMSA=.077]. Ölçeğin iç tutarlılığı için hesaplanan Cronbach alfa katsayılarının ise sevgi boyutu için .92, ilgi boyutu için .84, olumsuz tutum alt boyutu için .77 olarak belirlenmiştir. Ayrıca kompozit güvenilirlik katsayıları sevgi boyutu için .92, ilgi boyutu için .84 ve olumsuz tutum boyutu

TABLO 1: Antrenörlük mesleğine yönelik tutum ile ilgili tanımlayıcı istatistikler.

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart sapma
Sevgi	124	1	5	4.03	0.85
İlgi	124	2	5	3.86	0.72
Olumsuz Tutum	124	1	5	4.23	0.99
Toplam Tutum	124	29	75	60.23	9.66

TABLO 2: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun cinsiyete göre analizi.

Değişkenler	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
Sevgi	Kadın	28	3.83	0.68	-1.42	.157
	Erkek	96	4.09	0.88		
İlgi	Kadın	28	3.83	0.63	-.27	.775
	Erkek	96	3.87	0.75		
Olumsuz Tutum	Kadın	28	4.37	0.86	-.82	.414
	Erkek	96	4.19	1.03		
Toplam Tutum	Kadın	28	59.07	7.69	-.72	.471
	Erkek	96	60.57	10.17		

TABLO 3: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun aktif spor yapma durumuna göre analizi.

Değişkenler	Aktif Spor	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
Sevgi	Evet	62	4.11	0.78	.98	.327
	Hayır	62	3.96	0.91		
İlgi	Evet	62	3.98	0.72	1.90	.061
	Hayır	62	3.74	0.70		
Olumsuz Tutum	Evet	62	4.25	0.99	.21	.834
	Hayır	62	4.22	1.00		
Toplam Tutum	Evet	62	61.42	9.00	1.37	.173
	Hayır	62	59.05	10.20		

TABLO 4: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun ailede spor yapan birisi olmasına göre analizi.

Değişkenler	Ailede spor yapan	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
Sevgi	Var	72	3.99	0.93	-.70	0.489
	Yok	52	4.09	0.72		
İlgi	Var	72	3.79	0.82	-1.45	0.151
	Yok	52	3.97	0.54		
Olumsuz Tutum	Var	72	4.26	0.90	.40	0.693
	Yok	52	4.19	1.12		
Toplam Tutum	Var	72	59.64	10.61	-.81	0.422
	Yok	52	61.06	8.18		

TABLO 5: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun formasyon alma durumuna göre analizi.

Değişkenler	Formasyon aldı/alacak	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
Sevgi	Evet	103	4.10	0.78	2.11	0.037*
	Hayır	21	3.68	1.08		
İlgi	Evet	103	3.93	0.69	2.35	0.021*
	Hayır	21	3.53	0.80		
Olumsuz Tutum	Evet	103	4.26	1.03	0.70	0.484
	Hayır	21	4.10	0.80		
Toplam Tutum	Evet	103	61.16	9.02	2.40	0.018
	Hayır	21	55.71	11.52		

* Anlamlı fark.

TABLO 6: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun millilik durumuna göre analizi.

	Milli sporculuk	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
Sevgi	Evet	43	4.02	0.80	-.08	.940
	Hayır	81	4.04	0.88		
İlgi	Evet	43	3.89	0.68	.28	.775
	Hayır	81	3.85	0.74		
Olumsuz Tutum	Evet	43	4.20	1.16	-.26	.793
	Hayır	81	4.25	0.90		
Toplam Tutum	Evet	43	60.21	8.99	-.02	.984
	Hayır	81	60.25	10.05		

için .73 olarak belirlenmiştir. AVE (ortalama varyans değeri, Average variance extracted) değerleri de bu araştırma kapsamında hesaplanmıştır. AVE değerinin sevgi boyutu için .65, ilgi boyutu için .51, olumsuz tutum alt boyutu için ise .48 olduğu görülmektedir. Tüm bulgular doğrultusunda ölçeğin bu araştırmanın örneklem grubu için geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm katılımcıların antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları değerlendirildiğinde en yüksek puanın olumsuz tutum boyutunda olduğu görülmektedir. Bu yüksek puan olumlu tutumun yüksek olduğunu ifade etmektedir. En düşük puan ise ilgi boyutundadır.

Kadın ve erkek katılımcılar arasında fark olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan t testi analizine göre sevgi ($t=-1.42, p>.05$), ilgi ($t=-.27, p>.05$), olumsuz tutum ($t=-.82, p>.05$) ve toplam tutum ($t=-.72, p>.05$) puanlarında kadın ve erkekler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Aktif olarak spor yapan ve aktif olarak spor yapmayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan t testi analizine göre sevgi ($t=-.98, p>.05$), ilgi ($t=1.90, p>.05$), olumsuz tutum ($t=-.21, p>.05$) ve toplam tutum ($t=1.37, p>.05$) puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Ailesinde spor yapan birisi olan ve ailesinde hiç spor yapan birisi olmayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan t testi analizine göre sevgi ($t=-.70, p>.05$), ilgi ($t=-1.45, p>.05$), olumsuz tutum ($t=-.40, p>.05$) ve toplam tutum ($t=-.81, p>.05$) puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Formasyon alan/almayı planlayan öğrenciler ile hiç formasyon almamış olan/almayı planlamayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını

belirlemeye yönelik yapılan *t* testi analizine göre sevgi ($t=2.11, p<.05$), ilgi ($t=2.35, p<.05$), toplam tutum ($t=2.40, p<.05$) puanlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Olumsuz tutum ($t=.70, p>.05$) puanının ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur.

Kendi branşlarında milli olmuş antrenör adayları ile milli olmamış antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan *t* testi analizine göre sevgi ($t=-.08, p>.05$), ilgi ($t=.28, p>.05$), olumsuz tutum ($t=-.26, p>.05$) ve toplam tutum ($t=-.02, p>.05$) puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Katılımcıların antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan ANOVA analizi sonucuna göre sevgi ($F=4.574, p<.05$), ilgi ($F=4.480, p<.05$) ve toplam tutum ($F=5.330, p<.05$) puanlarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Anlamlı farklılığın nerden kaynaklandığını belirlemek amacıyla ile tukey yöntem ile post-hoc analizi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 7’de verilmiştir.

Sevgi, ilgi ve toplam tutum puanında elde edilen anlamlı farklılığın hangi sınıf arasındaki farklıktan kaynaklandığını belirlemeye yönelik Tukey metodu ile post hoc analizi sonucuna göre anlamlı farklılığın 3. sınıfın puanının daha düşük puanı olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Sevgi boyutunda 3. sınıftaki öğrencilerin 4 ve 1. sınıf öğrencilerine göre; ilgi boyutunda 4. sınıftakilere göre; toplam tutum puanında ise 1, 2 ve 4. sınıflara göre anlamlı olarak daha düşük puana sahip olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı, Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği’nin lisans düzeyindeki antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerde geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesidir. İkinci amaç ise antrenörlük mesleğine yönelik tutumun belirlenmesi ve bazı sosyo-demografik özelliklere göre incelenmesidir.

İlk amaç doğrultusunda; Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği’nin bu araştırmanın örneklem grubu olan üniversite öğrencileri için uygunluğu doğrulayıcı faktör ana-

TABLO 7: Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun sınıf düzeyine göre ortalama puanları ve post hoc analizi sonuçları.

Değişkenler	Sınıf	N	Ortalama	Standart sapma	Anlamlı Fark (post hoc)
Sevgi	1	34	4.16	0.83	1-3
	2	32	4.06	0.75	4-3
	3	25	3.51	1.05	
	4	33	4.26	0.62	
İlgi	1	34	3.78	0.74	4-3
	2	32	3.94	0.71	
	3	25	3.50	0.65	
	4	33	4.15	0.65	
Olumsuz Tutum	1	34	4.48	0.68	-
	2	32	4.17	1.05	
	3	25	3.96	1.23	
	4	33	4.25	0.99	
Toplam Tutum	1	34	61.44	9.57	1-3
	2	32	60.59	8.69	2-3
	3	25	54.00	10.71	4-3
	4	33	63.36	7.91	

lizi ile değerlendirilmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucu ölçeğin 15 maddeli ve 3 faktörlü yapısının uyum değerlerinin kabul edilebilir olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin yapı geçerliliğini sağladığını göstermektedir. Ölçeğin iç tutarlılığı için hesaplanan Cronbach alfa değerlerinin .70 üzerinde olması beklenmektedir ve bu araştırmada elde edilen değerler eşik değerin üzerindedir.³⁴ Bu sonuçlara göre ölçeğin iç tutarlılıklarının uygun olduğu sonucuna varılabilir. Ayrıca kompozit güvenilirlik katsayılarının .70 üzerinde olması gerektiği ifade edilmektedir, bu çalışmanın sonuçları bu değerlerin eşik değerin üzerinde olduğunu göstermektedir.³⁴ Bu araştırma kapsamında hesaplanan AVE değerinin ise .50'nin üzerinde olması beklenmektedir.³⁴ Elde edilen bulgulara göre, bu araştırmada iki boyutta AVE değerinin .50 üzerinde olduğu görülürken olumsuz tutum boyutunda bu eşik değerin hemen altında kaldığı görülmektedir. Bu alt ölçekte sadece üç madde bulunması bunun nedeni olabilir. Literatür incelendiğinde, AVE değerlerinin 0.5'in biraz altında da kabul edilebildiği görülmektedir.³⁵ Bu nedenle elde edilen AVE değerlerinin kabul edilebilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin üniversite öğrencileri için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ifade edilebilir.

Bu araştırmada ikinci amaç ise antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi ve antrenörlük mesleğine yönelik tutumun bazı sosyo-demografik özelliklere göre değişip değişmediğinin incelenmesidir. Ölçekten elde edilen toplam puana yönelik ortalama puanlar değerlendirildiğinde ölçeğin puanlarına ilişkin yorumlama yapabilmek amacıyla ortaya koyulan aralıklara göre antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumları "yüksek" olarak değerlendirilmiştir. Bu araştırmada ele alınan bütün demografik özellikler açısından da bakıldığında tüm kategorilerdeki antrenör adaylarının (kadın-erkek, milli-milli olmayan, sınıf düzeyi vb.) yüksek düzeyde antrenörlük mesleğine yönelik tutum sahibi olduğu belirlenmiştir. Antrenörlerin sporcuların gelişimleri için önemi düşünüldüğünde, an-

trenör adaylarının mesleklerine yönelik yüksek olumlu tutuma sahip olmaları ülkemizin bu alandaki gelişimi için önemlidir.

Yapılan analizler doğrultusunda antrenör adaylarının, antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkeni açısından anlamlı olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Literatür incelendiğinde, toplumsal düzene göre kadın ve erkek birbirinden tamamıyla farklı davranış, düşünce ve algı özellikleri gösterdiği ifade edilmektedir. Anne baba tarafından çocuğun biyolojik cinsiyetinin bilinmesiyle birlikte toplumsal cinsiyete uygun özellikler de çocuk için belirginleşir. Sonuç olarak kadınların ve erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerine göre davranışları beklenir ve bireyler bundan etkilenebilir.³⁶ Ayrıca, spor alanında eril bir yapının hakim olduğu ve bu yapının kadınlar için bir engel olabileceği ifade edilmektedir. Spor alanında kadınlarla ilgili genel yargıların olumsuz rol oynadığı belirtilirken kadın antrenörler meslekleri ile değil kadınlık ve annelik ile ilişkilendirilebilmektedir.²⁵ Bu bulguyu destekler nitelikte, kadınların erkeklere göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu ifade edilmiştir.¹⁸ Bu açıklamalar doğrultusunda, bazı spor branşlarında daha çok hakim olabilen ve spor alanında genel olarak görülen hakim eril yapı nedeni ile kadın antrenör adaylarının erkeklere göre daha düşük antrenörlük mesleğine yönelik tutumları olabileceği bu araştırma kapsamında öngörülmesine rağmen kadın ve erkekler arasında anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. Bu araştırmanın bulgularının aksine, Amerika'da yapılan bir araştırmada da kadınların erkeklere oranla daha antrenörlük mesleğine daha az yönelmeleri üzerine bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Üniversite takımlarındaki antrenörler ile yapılan araştırmada yardımcı kadın antrenörlerin erkek meslektaşlarına göre anlamlı olarak daha düşük oranda baş antrenörlük yapmak istedikleri belirlenmiştir. Bunun nedeninin kadınların baş antrenörlük mesleğine karşı daha olumsuz tutum sahibi olması olduğu ifade edilmiştir.¹⁸ Amerika'daki üniversiteli sporcularla yapılan bir araştırmada ise kadınlar ve erkeklerin antrenörlük mesleğine başlama algılarının anlamlı olarak farklılık gösterdiği

ifade edilmiştir. Bu nedenle kadın sporcuların antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını olumlu şekilde etkileyecek uygulamaların yapılması gerektiği belirtilmiştir. Buna yönelik olarak ilgili kuruluşların antrenörlere ve antrenör adayı kadınlara antrenörlük mesleğindeki kariyerleri ile ilgili olarak gerekli eğitim ve desteği sağlaması gerektiğini vurgulamışlardır.²²

Yukarıdaki açıklamalara ek olarak, Gençlik ve Spor Bakanlığı verilerine göre Türkiye'deki antrenörlük belgesine sahip olan kadın antrenörlerin oranı erkeklerin neredeyse üçte biri oranındadır.³⁷ Bu çalışmada, kadın antrenörlerin sayısının az olmasının da etkisi ile kadın antrenör adaylarının bu mesleğe yönelik daha olumsuz tutuma sahip olabileceği düşünülmüştü. Fakat sonuçlara göre kadın ve erkekler arasında bir fark yoktur. Kadın ve erkekler arasında antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarda anlamlı bir fark olmamasının bir nedeni de bu alanda kadınlara yönelik yapılan araştırmalar olabilir. Günümüzde spor bilimleri alanında Türkiye'deki araştırmalar incelendiğinde toplumsal cinsiyet üzerine yapılan araştırmaların popüler olduğu görülmekte. Türkiye'deki kadınların spora katılımını artırma ve spor alanındaki eşitsizliği vurgulayarak bu konuda çözüm üretme konularında yapılan güncel çalışmaların kadın ve erkeklerin antrenörlük mesleğinin yönelik tutumlarını etkileyebileceği düşünülebilir.³⁸⁻⁴⁰ Ayrıca, Kadınlar İçin Spor ve Fiziksel Aktivite Derneği'nin (KASFAD) çalışmalarının da Türkiye'de kadınların spor alanında daha fazla yer bulabilmesine ve kadınların antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının olumlu yönde değişmesine katkı sağladığı söylenebilir.⁴¹

Antrenörlük mesleğine yönelik tutumun ailede spor yapan birisi olup olmaması değişkenine göre yapılan analizde ailesinde spor yapan birisi olanlar ile olmayanlar arasında antrenörlük mesleğine yönelik tutumda anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu bulguların aksine bireylerin sergiledikleri tutumların çocukluğa kadar uzanan süreçte temel kaynağını aileden aldığı ifade edilmiştir. Bazı aileler, beden eğitimi ve sporun çocuk gelişimi ve sosyalleşme sürecinde olumlu etkisinin farkında olup çocuklarının bu aktivitelere katılmasını desteklerken çoğu aile ise; çocuklarının

bu faaliyetlere katılımına sıcak bakmamaktadır.⁴² Buna paralel olarak, çocuklarında aileden birilerinin spor geçmişinden etkilenip, spora karşı veya antrenörlük mesleğine karşı olumlu bir tutum sahibi olacağı düşünülebilir. Sadece aile değil meslek seçiminde aile, arkadaşlar, öğretmenler gibi bir çok unsurun etkili olduğu ifade edilmiştir.⁴³ İlgili literatür incelendiğinde farklı alanlarda da meslek seçiminde aile faktörünün önemine dikkat çekilmiştir.⁴⁴ Spor alanında ise, Fransa'daki genç yüzücülerle yapılan bir çalışmada ise ailede önceden spor yapmış birisinin olması genç yüzücülerin yüzme sporuna başlama nedenlerinden birisi olarak ortaya çıkmıştır.⁴⁵ Çünkü aile bireylerinin deneyimleri çocuklarının tercihlerini etkileyebilmektedir. Fakat bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, bizim araştırma grubumuz için antrenörlük mesleğine yönelik tutumda ailede spor yapan birisinin olması anlamlı bir değişken değildir.

Bir diğer değişken olan milli olma durumuna göre incelendiğinde ise antrenörlüğe yönelik tutumda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Çoğu milli sporcu üniversite eğitimleri boyunca sürekli milli takım kamplarına katılmak durumundadır. Bu nedenle üniversitedeki derslerine katılmayan sporcular ders tekrarları yapabilmektedirler.⁴⁶ Milli sporcular milli bayrağı en üste taşımak için küçük yaşlardan itibaren sorumluluk alarak özel zevklerinden fedakârlıklarda bulunurlar.⁴⁶ Bu sorumluluk bilinçlerinden dolayı ve sporun içerisinde çok yoğun bir şekilde uzun bir süre yer almalarından dolayı milli sporcu olan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanlarının milli olmayan öğrencilere göre yüksek çıkması beklenirken bu iki grup arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir. Bu çalışmada ailede spor yapan birisi olması ve sporunun milli olma durumu gibi bağımlı değişkenlere göre analiz yapıldığında anlamlı bir farkın olmadığı ve bu değişkenlerin bizim örneklem grubumuzun antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı olarak etkilemediği söylenebilir. Bunun nedeni antrenörlük mesleğine yönelik tutumu etkileyecek başka unsurların olması olabilir. Bu unsurlar ileride yapılacak araştırmalarda daha kapsamlı olarak ortaya koyulabilir.

Antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanında formasyon alan/almayı planlayanlar ile almayan/almayı planlamayanlar arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Şişman eğitim sisteminde en önemli ögenin öğretmen olduğunu söylemektedir.⁴⁷ Antrenörlük ve öğretmenlik birbirini destekler nitelikte iki benzer meslektir. Bu araştırmaya göre formasyon alma durumuna göre sevgi, ilgi ve toplam antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanında anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir. Formasyon alan/almayı planlayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu araştırma başında, formasyon almayan/almayı planlamayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumunun daha olumlu olacağı düşünülmüştü. Antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik daha olumlu tutum sahibi olmaları nedeni ile formasyon eğitimi almayı istemeyecekleri ve bu nedenle formasyon alanların/almayı planlayanların antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının daha olumsuz olacağı düşünülmüştü. Fakat araştırma sonuçlarına göre formasyon alan/almayı planlayan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeninin atama ile ilgili kaygılar olabileceği düşünülebilir. Daha önce yapılan bir çalışmada antrenörlük bölümü öğrencilerinin istihdam kaygısından formasyon belgesi almaya yöneldiğini ortaya koymuştur.⁴⁸ Ayrıca, öğretmenlik ve antrenörlük mesleklerinin yapısal olarak birbirine benzer öğeler içermesi nedeni ile de formasyon alanlar ile almayanların tutum puanları arasında fark çıkmamış olabilir. Son olarak sınıf değişkenine göre yapılan analizlerde üçüncü sınıfta okuyan antrenör adaylarının diğer sınıflara göre daha düşük antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanına sahip olduğu belirlenmiştir. Araştırma başında son sınıfa doğru tutum puanlarının yükselmesi öngörülmüş olsa da üçüncü sınıftaki düşük puan o sınıftaki bir ders ve/veya öğrencilerin üniversitedeki bir deneyimi sonucu kaynaklanmış olabilir. Yapılacak sonraki araştırmalar bu konuya da odaklanabilir. Ortalama puanlar incelendiğinde üçüncü sınıfta tutum puanları düşse de son sınıf öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum-

larının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin puan sınıflandırmasına göre değerlendirildiğinde son sınıf antrenör adaylarının yüksek düzey antrenörlük mesleğine yönelik tutum sahibi olduğu görülmektedir. Ölçek boyutlarının puanları ve ölçekten elde edilen toplam puan ayrı ayrı değerlendirildiğine ise son sınıf öğrencilerinin genel olarak en yüksek ortalama puanlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ

Bu araştırmanın ilk amacı Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesiydi. Yapılan analizler sonucunda Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin 15 maddeli ve 3 faktörlü olan boyutunun uyum değerlerinin kabul edilebilir olduğu görülmektedir. Bu nedenle Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği üniversite örnekleminde kullanılabilir.

Araştırmanın ikinci amacı antrenörlük mesleğine yönelik tutumun belirlenmesi ve bazı sosyodemografik özellikler açısından incelenmesiydi. Bu amaçla yapılan analizler sonucunda genel olarak antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca, antrenörlük mesleğine yönelik tutumun cinsiyet, aktif spor yapma, aile spor yapan birisi olması, milli sporcu olma durumlarına göre anlamlı olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Formasyon alma durumu ve sınıf düzeyine göre ise anlamlı bir farkın olduğu ortaya koyulmuştur. Türkiye'de mesleklere yönelik tutumu inceleyen birçok araştırma bulunmaktadır. Bu araştırma Türkiye'deki antrenör adaylarının antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını inceleyen ilk araştırma olması ve mevcut durumu ortaya koyması bakımından önemlidir. İleride yapılacak araştırmalar antrenör adaylarının veya antrenörlerin mesleklerine yönelik daha olumlu tutum sahibi olmalarına katkı sağlayacak unsurlar üzerine odaklanabilirler. Antrenörlerin/antrenör adaylarının mesleklerine yönelik olumlu tutum sahibi olmaları onların davranışlarına etki ederek mesleklerini en etkili şekilde yapmalarını sağlayabilecektir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite

üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: İhsan Sarı; **Tasarım:** İhsan Sarı; **Denetleme/Danışmanlık:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Analiz ve/veya Yorum:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Kaynak Taraması:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Makalenin Yazımı:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Eleştirel İnceleme:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Kaynaklar ve Fon Sağlama:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut; **Malzemeler:** İhsan Sarı, Yusuf Bulut.

KAYNAKLAR

1. Szabo, A S. What is the meaning of sport coaching?(Expectations, possibilities, realities). Sport Scientific & Practical Aspects, 2012; 9(2):39-44.
2. Maio G R, Haddock G, Verplanken B. The psychology of attitudes and attitude change. Sage Publications Limited; 2018.
3. İnceoğlu M. [Attitude-perception communication]. Tutum-Algı İletişim, 5. Baskı. İstanbul: Siyasal Kitabevi, 2010.
4. Genç E, Batmaz H Ç, Coşkun Z, Pala R, Çınar V, Biçer S Y. [Attitude of the school of fine arts and sport school students in the sport departments towards the quantitative classes (Sample Elazığ)].Güzel sanatlar ve spor lisesi, spor bölümü öğrencilerinin sayısal derslere karşı tutumları (Elazığ örneği). The Journal of Academic Social Science Studies, 2013; 6(3):1163-1177.
5. Terzi A R, Tezci E. [The attitudes of the students towards teaching profession at Necatibey Education Faculty]. Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Güz 2007;(52): 593-614.
6. Külahoğlu Ş. [Being a good teacher: Talent or skill?]. İyi öğretmenlik: Yetenek mi, beceri mi? Eğitim Araştırmaları Dergisi. 2000; (2): 52-58.
7. Çakır Ö. [Anadolu üniversitesi açık öğretim fakültesi İngilizce öğretmenliği lisans programı (İÖLP) ve eğitim fakülteleri İngilizce öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumları ve mesleki yeterlik algıları]. Inonu University Journal of the Faculty of Education, 2005; 9(6):27-42.
8. Dinç E. [Meslek seçiminde etkili faktörlerin incelenmesi: meslek yüksek okulu-muhasebe programı öğrencileri üzerine bir araştırma]. Kocaeli University Journal of Social Sciences, 2008; (16): 90-106.
9. Eraslan L, Çakıcı D. [Pedagogical formation program students' attitudes towards teaching profession] Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. Kastamonu eğitim dergisi, 2011; 19(2): 427-438.
10. Öner Ç. [Investigation of Authentic Leadership in Terms of Lifelong Learning Tendency and Compassionate Love Skills of Coaching Students of Faculty of Sports Sciences] Spor Bilimleri Fakülteleri Antrenörlük Öğrencilerinin Otantik Liderliklerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Duyarlı Sevgi Becerileri Açısından İncelenmesi. Journal of Sport Sciences Researches, 2017; 2(2): 1-20.
11. Yuvacı H, Çoknaz H. [Comparison of Physical Education Teaching Graduate and School Teaching Graduates, Physical Education Teachers' Attitudes toward Teaching Profession] Sınıf ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Mezunu Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,2016; 11(1): 24-36.
12. Cinpolat T, Alıncak F, Abakay U. [Examining students of physical education and sports school towards teaching job], Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2016;1(1): 38-47.
13. Kurnaz A, Akyurt Kurnaz H, Kılıç B. [The determination of vocational attitudes of associate degree culinary programme students]. Muğla University Journal of Social Sciences, 32 (2014): 41-61.
14. Kaya M, Nazıroğlu B. [some factors affecting on the levels of professional motivation and manner of imams]. Din görevlilerinin mesleki tutum ve motivasyon düzeylerini etkileyen bazı faktörler. Ondokuz Mayıs University Review of the Faculty of Divinity, 2008; 26(26-27): 25-53.
15. Tarhan G, Kılıç D, Yıldız E. [Investigation of the relationship between attitudes towards the nursing profession and occupational professionalism].Hemşirelerin mesleğe yönelik tutumları ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Gulhane Medical Journal, 2016; (58):411-416.
16. Inuwa, M, Mashi M S, Salisu I M. Job Attitude and Employee Performance: An Empirical Study of Non-Academic Staff of Bauchi State University Gadau Nigeria." International Journal of Business and Management, 2017; 1(1):1-13
17. Park J H, Park J H. Association among work-related musculoskeletal disorders, job stress, and job attitude of occupational therapists. Occupationaltherapy in healthcare, 2017; 31(1): 34-43.
18. Sagas M, Cunningham G B, Pastore D. Predicting head coaching intentions of male and female assistant coaches: An application of the theory of planned behavior. Sex Roles, 2006; 54(9-10): 695-705.
19. Al-Emadi A, Theodorakis N D, Pastore D, Sellami A, Diop A. Attitudes toward the coaching profession: Evidence from a nation-wide study in Qatar. International Sport Coaching Journal, 2018; 5(1):37-46.
20. Moran-Miller K, Flores L Y. Where are the women in women's sports? Predictors of female athletes' interest in a coaching career. Research Quarterly for Exercise and Sport, 2011; 82(1):109-117.
21. Cunningham, GB, Singer JN. "You'll Face Discrimination Wherever You Go": Student Athletes' Intentions to Enter the Coaching Profession. Journal of Applied Social Psychology, 2010; 40(7): 1708-1727.

22. Clopton A. Where does it begin? Exploring gender differences in student-athletes' perceptions of entering the coaching profession. *Women in Sport and Physical Activity Journal*, 2015;23(1):34-41.
23. Atalmış E H, Köse A. [Turkish prospective teachers' attitudes towards the teaching profession: A meta-analysis study] Türkiye'deki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Bir meta-analiz çalışması. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 2018; 9(4): 393-413.
24. Parlaktuna İ. [Analysis of gender-based occupational discrimination in Turkey] Türkiye'de cinsiyete dayalı mesleki ayrımcılığın analizi. *The journal of Ege Academic Review*, 2010; 10(4): 1217.
25. Koca C. [CEID publications: 11 mapping and following study for gender equality in sport]. CEID Yayınları: 11 Sporda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması Elma Teknik Basım Matbaacılık, Ankara; 2018.
26. Taşmektepligil Y, Hazar F, Öğreten N, Terzioğlu E A. [The employment problems and new job opportunities of persons graduated from physical education and sports area]. *Beden eğitimi ve spor alanı mezunlarının istihdam sorunları ve yeni iş olanakları*. Erzincan University Journal of Education Facult, 2009; 11(2): 99.
27. Ataçoçluğu M Ş, Zelyurt M K. [A Qualitative research on the unemployment experiences of graduates of sport sciences faculties]. *Spor bilimleri fakülteleri mezunlarının işsizlik deneyimleri üzerine nitel bir araştırma*. *Journal Sportive Sight: Journal of Sport and Education*, 2017; 1(1): 70-97.
28. Yıldız S M, Tüfekçioğlu E. Comparative study of educational supports, career development opportunities in the schools of physical education and sports and employment opportunities after graduation according to the opinions of students and faculty members. *Nigde University Journal of Physical Education and Sports Science*, 2008; 2(2): 89-97.
29. Zelyurt M K, Ataçoçluğu M Ş. [Investigation of working conditions of coaches in sports centers in İstanbul] İstanbul'da Spor Merkezlerindeki Antrenörlerin Çalışma Koşulları. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2016; 6(2): 58-74.
30. Turgut M, Gökyürek B, Yenel İ. F. [Determination of the preference causes and expectations of the students having coucationin the areas of trainer education administration and sports management in the schools of physical education and sports]. *Beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin bu bölümleri seçme nedenleri ve beklentileri üzerine bir araştırma*. *Ahi Evran University Journal of Kırşehir Education Faculty*, 2004; 5(1): 91-99.
31. Kuvaç, M, Koç, I. Fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri: İstanbul Üniversitesi örneği. *Turkish Journal of Education*, 2014; 3(2):46-59.
32. Yıldız S M. [Factors affecting the quality of educational services at schools of physical education and sports]. *Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında eğitim hizmetleri kalitesini etkileyen faktörler*. *Kastamonu Education Journal*, 2007; 15(1): 451-462.
33. Turğüt A, Sural V, Kan A. [Study to develop an attitude scale for high school students towards coaching job]. *Lise öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması*. *Sportmetre Journal of Physical Education and Sports*, 2018; 16(2): 96-110.
34. Hair J F, Black W C, Babin B J, Anderson R E, Tatham R L. *Multivariate data analysis*. Upper saddle River: NJ: Pearson Prentice Hall, 2006;
35. Yılmaz M, Sütütemiz N, Altunışık R. [An investigation of the impact of national identity and consumer familiarity on country of origin image: the case of bulgaria]. *Milli kimlik ve tüketici aşinalığının menşe ülke imajı üzerine etkilerinin incelenmesi (Bulgaristan örneği)*. *International Journal of Management Economics & Business*, 2013; 9(20): 19-36
36. Karabekmez S, Yıldırım G, Özyılmaz Akamca G, Ellez AM, Bulut Üner AN. [The study of social gender perceptions of preschool children related to professions]. *okul öncesi dönem çocuklarının mesleklerle yönelik toplumsal cinsiyet algılarının incelenmesi*. *Science, Education, Art and Technology Journal*, 2018; 2(1): 52-70.
37. Özen Ö N, Özbay A. [A qualitative research on professional image of the coaches]. *Antrenörlerin mesleki imajına ilişkin nitel bir araştırma*. *Turkish Journal of Sports Science* 2018; 2(2):74-81.
38. Öztürk P. Feminist Interventions in Physical Activity and Sport Science in Turkey. In: *The Palgrave Handbook of Feminism and Sport, Leisure and Physical Education*; Palgrave Macmillan, London; 2018. p. 747-756.
39. Emir E, Karaçam M Ş, Koca C. [Women boxers: keeping the gloves on in and out of the boxing ring]. *Kadın boksörler: Boks ringinde ve ringin dışında sürekli eldiven giymek*. *Journal of Sports Science*, 2015; 26(4):136-153.
40. Kavasoğlu İ, Yaşar M. [The Athletes Beyond Gender Norms]. *Toplumsal cinsiyet normlarının dışındaki sporcular*. *Journal of Sports Science*, 2016; 27(3): 118-132.
41. KASFAD II. *Kadın ve spor çalıştay raporu*. <http://www.kasfad.org/wp-content/uploads/2-kadinvesporcalistayraporu.pdf> (Erişim tarihi: 29.06.2019).
42. Güven Ö, Öncü E. [Family factor in physical education and sports]. *Beden eğitimi ve spora katılımda aile faktörü*. *Journal of Social Policy Studies*, 2006; 10(10): 81-90.
43. Çelik N, Üzmez U. [Evaluation of University Students' Affecting Factors Choice of Profession]. *Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi: Çağrı merkezi hizmetleri örneği*. *Electronic Journal of Occupational Improvement and Research*, 2014; 2(1): 94-105.
44. Özyürek R, Atıcı M K. [Determining sources which are effective in university students' career decision making]. *Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi kararlarında kendilerine yardım eden kaynakların belirlenmesi*. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2002; 2(17): 33-42.
45. Light R, LEMONIE Y. A case study on children's reasons for joining and remaining in a French swimming club. *Asian Journal of Exercise and Sports Science*, 2010; 7(1): 27-33.
46. Bayram L, Yüceloğlu Keskin D Ö, Kabadayı M, Bostancı Ö. [Analysis of the problems of national team athletes studying at university]. *Üniversitede Eğitim Gören Milli Sporcuların Sorunlarının İncelenmesi*. *Gaziantep University Journal Of Sport Science*, 2016; 1(2):75-84.
47. Şişman M. [Introduction for educational science]. *Eğitim Bilimine Giriş*, 3. Baskı. Ankara: Pegem A Publishing, 2007.
48. Temel C, Altınkök M, Kayışoğlu N B. [The reflections of pedagogical formation education practices on physical education teacher training]. *Pedagojik formasyon eğitimi uygulamasının beden eğitimi öğretmenliğine yansımaları*. *International Journal of Human Sciences*, 2016; 13(1): 1862-1872.